

WAP

vlaams nationaal

WEEKBLAD — 19e JAARGANG — nr 17 28 APRIL 1973

Redactie : Drukpersstraat, 20, 1000 Brussel - Tel. 02/17.97.98

Beheer : Voldersstraat 71, 1000 Brussel. — Tel. 02/12.51.60, prk. 1711.39

Prijs per nummer : 10 fr. — Verkrijgbaar bij alle dagbladverkopers.

MEDEWERKERS ! ! !

Daar de feestdag van 1 mei op een dinsdag valt verzoeken wij al onze medewerkers en adverteerders hun teksten tegen volgende maandag (30 april) in te sturen. Dit geldt vooral voor de Bewegingswijzer.

I MEI

Het wordt dit jaar een bittere dag van de arbeid voor de vakbondsleiders. Hun troepen volgen hen steeds minder, hebben lak aan de hele overleg-economie, en storen zich niet meer aan de overeenkomsten die met de vertegenwoordigers van de werkgevers werden afgesloten. Het is al te eenvoudig om deze anarchistische situatie op de rekening te schuiven van de RAL- en AMADA-agitatoren : zij maken slechts dankbaar gebruik van de onmiskenbare wrevel bij de arbeiders over de wijze waarop de vakbondsleiders hun belangen verdedigen. Wrevel is zelfs een zacht woord.

De arbeiders hebben het gevoel dat de vakbonden niet langer uitsluitend hun belangen verdedigen. Naarmate de vakbondsleiders zich via het Nationaal Komitee voor Economische Expansie steeds meer gaan bezig houden met alle mogelijke aspecten van het landsbeleid zal dit gevoel nog toenemen. Kritiek op een regering zal steeds meer ook hun deel worden, naarmate zij zich meer gaan vereenzelvigen met « het systeem ». Ook hier geldt : schoenmaker, blij bij uw leest.

FALJIET VAN DE BEWEGINGSSTRATEGIE

De term « bewegingsstrategie » is van de CVP'er Van Elslande. Hij gebruikte hem om het verzet van de Vlaamsgezinden tegen de invoering van de « liberté du père de famille » in Brussel te ontzenuwen. De « bescherming » van de taalwetten was voor de Brusselse Vlamingen ondoelmatig gebleken (door de sabotage ervan) en dus konden ze beter afgeschafte worden, aldus de CVP-bewegingsstrategen. Voor de Vlamingen in de hoofdstad zouden de nieuwe organen, en vooral de Nederlandse Kultuurkommissie veel nuttiger werk kunnen verrichten.

De « egestelling » van de taalwetten zou vervangen worden door een soepele bewegingsoorlog. De Vlamingen zouden te Brussel, dank zij de nieuwe structuur, opnieuw zegevierend vooruitgang maken...

De ontwerper van deze « bewegingsstrategie » is inmiddels naar Buitenlandse Zaken gevlucht, maar de Brusselse Vlamingen zitten met de ontgoochelende realiteit.

Het is nu duidelijk geworden dat de invoering van de « liberté du père de famille » nefaste gevolgen heeft voor het Vlaams onderwys te Brussel. Woordvoerders van de Brusselse Vlamingen hadden dit voorspeld, maar de slippendragers van de regeringspartijen beweerden sussend dat het allemaal wel zou meevallen...

De Nederlandse Kultuurkommissie, waarop zoveel verwachtingen werden gebouwd, wordt nu door een regering-met-financiële-zorgen nagenoeg zonder middelen gezet. Minister Chabert weet niet waar hij de minimaal noodzakelijke 51 miljoen moet halen... En dit op een ogenblik dat er in het Brussels-Vlaamse milieu tal van interessante initiatieven loskomen, nu er leven begint te komen in de Vlaamse brouwerij te Brussel... En inmiddels schaffen de schaarse Brusselse gemeenten, die op een of andere manier steun verleenden aan Vlaamse kulturele initiatieven, die steun een voor een af. Ze hebben een goed alibi : dit is nu de taak van de onlangs opgerichte Kultuurkommissie...

Er is het wantrouwen bij de Brusselse Vlamingen over de samenstelling van de Brusselse Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (GOM) waar de Nederlandstaligen al evenzeer in een definitieve minderheidssituatie dreigen te belanden. Er is het ongelooft in de verwikkeling van de wettelijke belofte (in 1963) dat er tegen 1 september van dit jaar pariteit zou zijn tussen Nederlandstaligen en Franstaligen, vanaf de graad van diensthof, in de 19 Brusselse gemeenten.

Te Brussel blijkt het faljiet van de kommunautaire regeringspolitiek van de jongste jaren overduidelijk. De Vlaamse gemeenschap in die stad is er het slachtoffer van. Al wat haar beloofd werd, maar nog lang niet gegeven, werd telkens toegezegd in ruil voor fundamentele Vlaamse toegevingen op het nationale vlak (vooral de pariteit). De « oplossingen » van de traditionele partijen, die blijven weigeren naar de kern van het probleem te tasten, veranderen niets aan de diskriminatie waaronder de Brusselse Vlamingen gebukt gaan.

Wie het nu nog niet inziet, is ziende blind.

Paul Martens.

De kille voorjaarsweken hadden de lente vertraagd, maar de eerste mooie zonnedagen deze week toonden de boomgaarden met heerlijke lentebloesems. Een nieuwe lente, maar in de Belgische politiek zijn slechts de oude verhalen te horen van strijd om de macht, om de invloed en om de profijt. Daar wordt het blijkbaar nooit eens lente...

DE IBRAMCO-AFFAIRE

is de staatskas de portemonnee van de bsp?

Vorige week schreven wij dat de wijze waarop de naamloze vennootschap IBRAMCO door de BSP-minister van Economische Zaken op poten werd gezet tekenend is voor de manier waarop de BSP de Staat manipuleert. Tekenend ook voor de wijze waarop de BSP-bonzen de staatszaken steeds meer als hun partij-aangelegenheden beschouwen. Van Eynde schreef het deze week brutaalweg : de anderen hebben de hele zaak goedschiks te aanvaarden en kritiek op IBRAMCO kan niet worden geduld. Hij beschouwt dergelijke kritiek als een aanval op de BSP zelf.

De pers is echter nog vrij genoeg om zich niet te storen aan oekazen van de BSP-diktator. Er kwam dan ook van vele zijden tegelijk zware kritiek los, en dat zal volgende week zijn weerslag in het parlement waar o.m. VU-kamerlid Raskin zal interpellieren.

Het parlement heeft trouwens enkele goede redenen om zich huiverig te tonen. Toen enkele weken geleden over deze affaire vragen gesteld werden aan Willy Claes, BSP-minister van Economische Zaken, heeft die de parlementsleden maar wat voorgelogen. En verklaarde de sekretaris-generaal van Economische Zaken, de BSP'er Baeyens (die beheerder van IBRAMCO is) zopas niet koudweg dat het parlement er geen zaken mee heeft? Wie dan wel?

De BSP'ers vinden het doodnormaal dat zij met de miljarden van de hele gemeenschap doen wat zij goedvinden. Ze gedragen zich steeds meer, en vooral nu hun voorzitter eerste-minister is, alsof de staatskas de portemonnee van hun partij is!

Is er tegen het feit dat de Staat initiatieven neemt op ondernemingsvlak iets in te brengen? Helemaal niet, en de Volksunie heeft altijd het principe verdedigd dat

de Staat inderdaad moet inspringen waar het privé-initiatief tekort schiet. Maar dat betekent niet dat men met staatsgelden industriële avonturen moet beginnen alleen maar om bepaalde socialistische theorieën aan de praktijk te toetsen of, wat nog erger is, om prestigeredenen en uit partij-overwegingen zoals hier het geval schijnt te zijn.

Als de streek van Luik nood heeft aan reconversie, dan zullen wij de laatsten zijn om te verhinderen dat daaraan wat gedaan wordt. Maar dat mag dan wel gebeuren met de regionale kredieten van de Waalse gemeenschap zelf, niet?

En in elk geval moet nagegaan worden of het beoogde doel, het scheppen van nieuwe en voldoende werkgelegenheid, ermee bereikt kan worden. In het geval IBRAMCO wordt dat door velen betwijfeld. Er zijn de vroegere rendementsstudies die negatief uitvielen, er is de zekerheid dat deze miljardeninveste-

ring rechtstreeks slechts enkele honderden mensen een betrekking kan bezorgen (en zal dat aan de Luikse werkloosheid iets verhelpen?) en er is de zware twijfel of de verwachte petrochemische nijverheid de raffinaderij op de voet wel zal volgen. De situatie op dit terrein in Europa wettigt niet veel hoop.

Men kan zich inderdaad de vraag stellen of die hele zaak, bekakstoofd tussen BSP'ers die eerst en vooral op partijgewin uit zijn en de middeleeuwse potentiaat van Perzië, de Waalse gemeenschap wel zal dienen. Of wordt het, financieel gezien, een herneming van de miljardenverslindende steenkolenpolitiek die jarenlang werd gevoerd?

Bovendien hebben de Vlamingen het volste recht ertegen te protesteren dat deze vestiging gepland is bij wijze van spreken vlak onder hun venster. De milieuhinder zal ook de Nederlanders kribbig maken, en misschien wordt het dan weer Antwerpen dat de weerbots van hun ontevredenheid zal moeten ondervinden.

In elk geval : stof voor een diepgaande behandeling van de hele zaak in het parlement.

Wij vrezen echter dat de nu tegenspuiterende regeringspartners van de BSP (vooral de CVP-PSC'ers dan) al gauw tevreden zullen zijn als zij ook een vingertje in de troebele IBRAMCO-pap krijgen.

mussolini achterna

Als Kamer en Senaat in openbare zitting de Kamerkommissie van Justitie volgen, dan zal het uit zijn met het — vooral onder betogende flaminganten gebruikelijke — volksspel dat erin bestaat krijgdsansen uit te voeren rond een Belgische driekleur, terwijl men op een schunnige manier het Belgisch « volkslied » zingt. Het zal uit zijn met de gewoonte dit symbool van het ene en ondeelbare vaderland door het stof te slepen. Men mag er dan voortaan ook niet meer zijn tong naar uitsteken of er de vuist tegen ballen. Want dit zal door de wetsdienaren beschouwd worden als smaad aan de Belgische vlag of aan Belgische symbolen. En, als men de Kamerkommissie van Justitie wil volgen, dat zal voortaan bestraft worden met gevangenisstraffen van 2 tot 18 maanden (!) en van 50 tot 1000 fr boete.

Een voorstel van wet in die zin werd door de PSC'er Parisis ingediend, vanzelfsprekend op verzoek van wat men « vaderlandslievende verenigingen » pleegt te noemen. Verenigingen van beroepsbelgen en societeten die van het vereren van de trikolor zowat hun

godsdienst hebben gemaakt. Woensdag werd dit voorstel in de Kamerkommissie besproken en goedgekeurd met 5 stemmen tegen 3 bij 6 onthoudingen. Stemden voor : 1 PSC'er en 4 PVV-ers (trikolor volgelingen van Vanaudenhove waarschijnlijk), stemden tegen : de 2 VU-leden en de ene aanwezige (Waalse) socialist. Onthielden zich : 3 dappere CVP'ers, 2 FDF-RW-ers en 1 PSC'er. Vóór het tot die stemming kwam had de VU voorgesteld de bespreking van dit belachelijk wetsvoorstel te verdragen. Dit werd echter verworpen met 5 stemmen (VU en CVP) tegen 6 bij 2 onthoudingen.

Als dit voorstel wet wordt dan zal België weer een monument rijker zijn dat de andere landen ons zullen benijden, zoals zij ons Manneken Pis benijden. In Frankrijk, Engeland noch Nederland bestaat zoiets. Het enige Westeuropese land dat over een dergelijk stukje wet beschikt is Italië, en daar dateert die wet uit de tijd van diktator Mussolini. Het Belgendom zal stof blijven leveren voor nog vele kolderverhalen.

dosselactiviteiten

Kadervorming politiek opbouwwerk

Vrijdag 27 april :

HUIZINGEN : « Aktieprogramma : Het leefmilieu in onze gemeente » — Lokaal Sociaal Centrum — 20 u.

Zaterdag 28 april :

STEENOKKERZEEL : « De gemeente en de jongeren » (VUJO) — Roel de Jong — Lokaal : Vormingscentrum Kasteel Van Ham — 10 u.

Vrijdag 4 mei :

IZEGEM : kadervormingscyclus « Politiek opbouwwerk » (5e les) — M. Coppieters — Lokaal Vlaams Huis, Grote Markt — 20 u.

Zaterdag 5 mei :

KORTRIJK : kadervormingscyclus « Politiek opbouwwerk » (5e en 6e les) — N. Maes en H. De Bleecker — Lokaal 1302, A. Reynaertstr — 10 u.

Vrijdag 11 mei :

IZEGEM : kadervormingscyclus « Politiek opbouwwerk » (6e les) — W. Augustijnen — Lokaal Vlaams Huis, Grote Markt — 20 u.

Vrijdag 11 en zaterdag 12 mei :

ST-NIKLAAS : kadervorming « Politiek opbouwwerk » (trainingsweek-einde) — Lokaal nog vast te leggen.

Dinsdag 15 mei :

HASSELT : voorlichtings- en discussieavond « Rechten en plichten van de gemeentemandataris » — J. Verniers — Lokaal nog vast te leggen — 20 u.

Dinsdag 22 mei :

DENDERMONDE : voorlichtings- en discussieavond « Rechten en plichten van de gemeentemandataris » — J. Verniers — Lokaal nog vast te leggen — 20 u.

Vrijdag 18 mei :

LEUVEN : voorlichtings- en discussieavond « Rechten en plichten van de gemeentemandataris » — J. Verniers — Lokaal nog vast te leggen — 20 u.

Zaterdag 2 en zondag 3 juni :

NEERPELT : kadervorming « Politiek opbouwwerk » (trainingsweek-einde) — Lokaal nog vast te leggen.

Zaterdag 23 en zondag 24 juni :

LEUVEN : kadervorming « Politiek opbouwwerk » (trainingsweek-einde) — Lokaal nog vast te leggen.

de gemeente en de jongeren

Door de VUJO wordt in samenwerking met het Dosselinstituut een kadervormingsactiviteit gehouden met als thema « De gemeente en de jongeren ».

Programma :

- taak en mogelijkheden van een jeugdraad
door R. De Jong (Jeugdraad St-Niklaas)
- (jeugd) akties : plannen en uitvoeren
door Huguette De Bleecker.

Deze activiteit vindt plaats van 10 uur tot omstreeks 19,30 uur in het Vormingscentrum, Kasteel « De Ham », De Maillelaan 2, te 3080 Steenokkerzeel op zaterdag 28 april.

NATIONAAL KONGRES VAN DE VOLKSUNIE

OOSTENDE (KURSAAL)
24 EN 25 NOV. 1973

politieke gangsters in de verenigde staten

(ARGOS) Donderdag 18 april publiceerde de « International Herald Tribune » een overzicht van de Watergate-affaire die op 17 juni 1972 begon met een inbraak van Republikeinen in het hoofdkwartier van de democratische partij, maar inmiddels al uitgroeide tot een « cause célèbre » van even geheimzinnige als bedenkelijke politieke drijfveren. Het is niet doenbaar stil te staan bij al de bekende en onbekende namen, bij al de schreeve en verdachte situaties die « het geval » hebben opgevoerd tot een ongeëvenaard monument van politieke gangsterdom. Voortaan staat de Watergate-affaire in de Amerikaanse geschiedenis geboekstaafd als een enorme aanfluiting van democratische zeden en gewoonten. De milieuvuiling die tal van Amerikaanse grootsteden teistert heeft nu een konkurrent gekregen die de aftakeling voltrekt op het vlak van de politieke en morele welvoegelijkheid. Er is dus niet alleen het sindikaat van de misdaad, er zijn nu ook de don Corleone's van het politieke misdrijf. Misschien zijn de gewraakte praktijken zo oud als de politiek zelf. Maar nieuw is dan toch dat dit keer de gewoonten van het « milieu » brutaal en onbeschaamd in de politieke arena werden binnengevoerd. Men stelt zelfs vast dat de hele operatie haar ver-

Witte Huis), Patrick Gray waarnemend directeur van het FBI. De piramidale klap kwam van James McCord himself toen hij verklaarde dat de arrestanten (zes) van hoogerhand bevel tot zwijgen hadden gekregen en tegen vergoeding schuldig moesten pleiten, opdat de « zaak met een reukje » (Barry Goldwater) niet zou doorsijpelen in de wreedaardige Amerikaanse pers.

Vandaag vraagt men zich af wie de brains van die politieke brousseroorlog zijn geweest. Met de ontvullinger van James McCord heeft de waarheid alvast een paar doelpunten gescoord. De draden van het schandaal lopen tot in de spreekkamer van Amerika's president en golven van opwinding beuken tegen de deuren van het Witte Huis. Heeft de ex-minister van Justitie de sabotage-affaire gedoogd? Heeft Maurice Stans, financieel verantwoordelijk voor het komitee tot herverkiezing van de president, de honoraria uitbetaald aan de spionnen en saboteurs van de Republikeinse gang, heeft hij met bedrieglijk opzet het zwijggeld van de betrapte inbrekers afgeboekt? Werd Dean, Nixon's advocaat, over de spionage ingelicht en was ook Nixon's invloedrijke adviseur Halde- man bij de affaire betrokken? Verleden week nog beriep minis-

schemeren dat de partij niet ge- diend is van zoveel geheimzinnige bescherming rond het schandaal. Maar Spiro zweeg zoals een lid van het team betaamt. Tegelijkertijd ziet hij zijn hoop op het presidentschap van 1976 kleiner worden. Nixon zelf hakte 18 april jl. de knoop door : de president verklaarde alle ambtenaren van hun zwijgplicht ontheven eraan toevoegend dat al zijn medewerkers vrijuit voor de kommissie van het kongres zullen getuigen bijaldien ze hierom worden verzocht. Bovendien benadrukte hij dat zij, van wie na onderzoek is gebleken dat ze bij de « zaak » betrokken waren, op geen genade hoeven te rekenen en onverbiddelijk uitgerangeerd zullen worden. Nixon wil hiermee bewijzen dat niet hij heeft gefaald maar dat anderen op wie hij zijn vertrouwen had gesteld tegen hem gezondigd hebben. Hij zal niet aarzelen koppen te doen rollen om eventuele verdachtmakingen in de kiem te smoren. Het eerste prominente offer is al « terechtgesteld » : FBI- chef Patrick Gray zag af van zijn sollicitatie om Edgar Hoover op te volgen. De Senaat weigerde immers Gray's benoeming te bekrachtigen zolang de Watergate-affaire niet compleet opgehelderd is.

Demokraten en Republikeinen nemen voorlopig genoeg met

het watergate-schandaal

takkingen en uitlopers heeft tot in de onmiddellijke nabijheid van president Nixon en zijn Witte Huis.

Het scheelde niet veel of de publieke opinie had niets vernomen van de drijfveren aan de top van zijn partijpolitiek bestel. Na maanden van betrekkelijke rust waarbij het onbehaaglijk gevoel overheerste dat de Amerikaanse regering de harde waarheid zou versluieren heeft een zekere James McCord, voormalig agent van het CIA, de zwijgplicht verbroken. Zijn verklaringen brachten een lawine van onthutsende en alarmerende informatie op gang. Resultaat : de fameuze inbraak in het Democratisch hoofdkwartier (Watergate House, Washington), het installeren van af luister-apparaten onder de stoelen van de Democratische leiders, de geheimzinnige (financiële) overschrijvingen uit het verkiezingsfonds van het Nixon-komitee gingen algauw 'n peulschil lijken. Met de dag nam de spionage en sabotage affaire « gevaarlijker » vormen aan. Volgens McCord zijn topambtenaren van de Amerikaanse regering mede in de zaak betrokken. Ex-minister van Justitie Mitchell heeft al toegegeven (volgens Amerikaanse persagentschappen) dat hij van de hele affaire op de hoogte was. Intussen strooit McCord de namen van zijn rechtstreekse of onrechtstreekse opdrachtgevers als konfetti om zich heen : tipgevers, financiers, spionnen, saboteurs, hoge functionarissen en prominente politici in bonte verscheidenheid door elkaar. Tijdens de jongste weken waren bepaalde namen niet van de lucht : Donald Segretti, Dwight L. Chapin, Herbert Kalmbach (persoonlijk advocaat van Nixon) Maurice Stans (van Buitenlandse Handel), John Dean (adviseur van Nixon), Gordon Liddy, Sloan, Halde- man (chef van het protocol in het

President Nixon : geloofwaardig of niet ?

ter van Justitie Kleindienst zich op het zwijgrecht van de Amerikaanse ambtenaar. Op een direkte vraag van senator Muskie zou hij dat « recht » zelfs uitbreiden tot de 2,5 miljoen ambtenaren die de Amerikaanse burokratie in dienst heeft. Dit was blijkbaar een beetje des Guten zuviel. Zelfs de trouwste aanhangers van Nixon, mannen van de uiterste rechtervleugel van de Republikeinse partij zoals Barry Goldwater, begonnen te steigeren. Ook vice-president Agnew liet door-

Nixon's beloften. Met zijn verklaring van 18 april heeft de president het standpunt (« mijn medewerkers zijn onschuldig ») verlaten dat hij tien maanden lang met voorbeeldige koppigheid verdedigd heeft. Het is nu wachten op nieuwe beschuldigingen en nieuwe slachtoffers. Nixon krijgt geen respijt maar men ziet de harde doordrijver niet zo gauw kapituleren. Vermoedelijk zal ook Watergate zijn image van onoverschrokken vechter en handig diplomaat bevestigen.

parlementaire vragen en antwoorden

geen postnummers

Kamerlid Raskin vroeg de staatssecretaris voor Posterijen waarom er nog geen postnummers aan de Voergemeenten zijn toegekend, nu toch duidelijk is dat de regering Leburton aan een speciaal statuut voor deze streek verzaakt. De staatssecretaris antwoordt dat de kwestie nog in beraad wordt gehouden in afwachting dat ze in akkoord met Binnenlandse Zaken geregeld wordt. Wat met andere woorden wil zeggen dat de heren waarschijnlijk nog de hoop niet opgaven, de Voerstreek toch een speciaal statuutje op te solferen. Unitaristische verfransers zijn nu eenmaal taai en volhardend, vooral wanneer ze met de « Vlaamse » kleurpartijen mogen doen wat ze willen.

Zeer terecht trouwens, maar dat belet niet, dat men ook eens de keerzijde van de medaille moet bekijken. Zo informeerde kamerlid Kuijpers bij de staatssecretaris voor PTT, hoeveel achterstallige verlof- en rustdagen het postpersoneel nog te goed heeft. Het bleek dat op 31 maart 1972 het kader- en bediendenpersoneel nog 279.218 verlofdagen tegoed had, terwijl de andere categorieën eventjes op 552.395 verlofdagen recht hadden. Op Kuijpers vraag hoeveel verlof- en rustdagen het postpersoneel tegoed had op 31 december van vorig jaar bleek dat het cijfer sinds maart 1973 tot het dubbele opgelopen was: 1 miljoen 422.766 ! Het is begrijpelijk dat het postpersoneel over dergelijke toestanden niet te spreken is. De staatssecretaris stelt dan ook aanwervingen in het vooruitzicht, nadat in 1970 reeds

te weinig informatie

Wanneer men de bulletins van Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat nagaat dan stelt men vast, dat er heel wat vragen niet binnen de wettelijke termijn beantwoord worden. Daardoor zijn de parlementsleden vaak verplicht, de vraag te herhalen of een mondelinge vraag te stellen, welke laatste gelegenheid echter beperkt is. Deze toestand komt neer op een gebrek aan informatie voor het parlement. Met de inflatie van ministers, staatssecretarissen, kabinet- en administratief personeel gaat de bekende verontschuldiging « geen tijd » niet meer op. Intussen blijven steeds meer vragen onbeantwoord en gaat

de telefoonabonnees van gans het land aan kostendekkingsommen (de zgn. waarborg) niet minder dan 1 miljard 608 miljoen 606.283 fr. was gestort. Het kamerlid was van mening dat gezien de spoedige storting alle twee maanden vanwege de banken in opdracht van abonnees die automatisch doen betalen en rekening houdend met de bestendige opdracht bij de RTT het eisen van een kostendekkingsom voor deze categorie abonnees niet langer meer verantwoord was.

Bovendien, aldus Willy Kuijpers, gaat het hier om een enorm kapitaal, dat de RTT bestendig renteloos bij zich houdt en waarvoor ze geen enkel risico meer loopt.

De staatssecretaris-met-de-lange-titel is het daarmee niet eens en poogt het eisen van de waarborg in een lange uiteenzetting te rechtvaardigen bij abonnees die over een bestendige betalingsopdracht beschikken. Ook het toekennen van een rente wordt uitgesloten daar de kostendekkingsom tijdens het bimester wordt opgeslorpt en de rekening van de abonnee praktisch zonder dekking is tussen het einde van dit bimester en de betalingsdatum...

inzage van repressiedossiers

Senator Coppieters vestigde de aandacht van de minister van Justitie op de toelating die het auditoraat-generaal geeft aan wetenschappelijke vorsers tot inzage van repressiedossiers. Het gaat om de wetenschappelijke navorsing over de geschiedenis van de tweede wereldoorlog. Daar in deze dossiers stukken kunnen zitten, die destijds uit het proces werden geweerd of die door de beschuldigde niet konden worden geraadpleegd vroeg de VU-senator de minister of hij de inzage van dergelijke dossiers zonder medeweten en/of goedkeuring van de betrokkenen wel verantwoord acht. In tweede orde vroeg hij, of er in bevestigend geval geen objectieve normen moeten worden gehanteerd.

De minister verstrekte een voorlopig antwoord. We hebben dus kans aan de weet te komen of er ja dan neen in ons land persoonlijke repressiedossiers te grabbel worden gegooid.

schiet niet op de pianist

Op geregelde tijdstippen wordt er steen en been geklaagd over de tekortkomingen van de postdiensten.

3000 aanwervingen beloofd waren, wat gezien het stilzwijgen van de staatssecretaris over dit gedeelte van de vraag blijkbaar niet is gebeurd.

De staat is er altijd vlug bij om de privé-sektor allerlei verplichtingen op te leggen doch als werkgever blijft hij zelf lelijk in gebreke. In onderhavig geval mag men zelfs gewagen van een a-sociaal werkgever !

intimidatie ?

Kamerlid Evrard Raskin vestigde de aandacht van de minister van Binnenlandse Zaken op de huisbezoeken van de veldwachter van Millen, die de namen wou weten van de leden van de VU in deze gemeente. Dit onderzoek zou in samenwerking gebeuren met de rijkswacht. Ons kamerlid vroeg de minister of het aan de politie toegelaten is, dergelijke enquêtes te doen en zo neen dat er dan duidelijke richtlijnen zouden gegeven worden. Zo ja, op welke wettelijke basis gebeurt dit onderzoek en wat wordt er met de verzamelde gegevens gedaan. Hij was ten slotte van mening dat dergelijk onderzoek een vorm van intimidatie is.

De minister heeft rechtstreeks aan het kamerlid geantwoord, « rekening houdend met het bijzonder karakter van de vraag »...

het met het informeren van het parlement verder bergaf.

verspilling

Senator Vandezande vroeg de minister van Binnenlandse Zaken waarom in de gemeente Schaarbeek nog tweetaligheidspremies aan loketbedienden worden uitbetaald, hoewel volgens onderrichtingen van de burgemeester de loketten werden ingedeeld voor Franstaligen alleen, Nederlandstaligen alleen en vreemdelingen alleen en de betrokken bedienden dus slechts de taal mogen gebruiken volgens het loket, dat ze bedienen. De senator vond de uitbetaling van een tweetaligheidspremie onder dergelijke omstandigheden een vorm van verspilling.

Tot nog toe vond de minister geen tijd, om deze vraag te beantwoorden. Ze dateert nochtans van 27 februari jl.

anderhalf miljard

Uit het antwoord van de « staatssecretaris voor PTT, toegevoegd aan de minister van Verkeerswezen » op een vraag van kamerlid Willy Kuijpers blijkt dat op 31 december 1972 door

wij in nederland

Het gaat hier niet om onze wekelijkse rubriek doch om een blad, dat verschijnt in Nederland onder dezelfde titel als het onze en tevens het orgaan is van de... VU in Nederland. Senator Vanhaegendoren wou van de minister van Buitenlandse Zaken weten of er middelen bestaan tegen dit plagiaat, waarop minister Van Elslande bevestigend antwoordde door te verwijzen naar de Overeenkomst van Bern, ondertekend door België en Nederland en waarvan art. 15 de mogelijkheid tot vervolgen door de rechtsinstanties van beide landen openlaat, zij het onder uitdrukkelijke vermelding dat alleen de rechtbanken bevoegd zijn. Terloops gezegd : ook in West-Duitsland bestond er kortgeleden eveneens een politieke groepering die zich Volksunion noemde en waarmee onze partij evenmin uitstaans had. De benaming schijnt wel aanstekelijk te werken.

zwarte kassen

In een parlementaire vraag sinjalearde senator Van In aan de minister van Sociale Voorzorg dat uit inspectieverslagen blijkt dat de ziekenfondsen zowel niet-statutaire fondsen als zgn. « zwarte kassen » beheren. Hij vroeg de minister of tegen deze inbreuken wordt opgetreden.

De minister antwoordde vergoelijkend dat de sociale evolutie ook de ziekenfondsen nieuwe opdrachten oplegt doch gaf niettemin toe dat ergens deze toestand niet pluis is. Daarom is de minister zinnens deze toestand te normaliseren. Hij onderzocht de wet van 23 juni 1894 en hoopt kortelings een wetsontwerp aan het parlement voor te leggen waardoor aan de sociale initiatieven die door de ziekenfondsen in de loop der jaren werden genomen een onbetwistbaar wettelijk karakter zal gegeven worden. Beter laat dan nooit...

wij in nederland

zilveren feest van een kurieuze politieke partij

(Jeeveedee) Waarschijnlijk zou alleen een Bunuel of een Fellini erin slagen het doordringende filmisch portret te maken van de Nederlandse politieke partij die onlangs haar vijf-en-twintig-jarig bestaan vierde: het Gereformeerd Politiek Verbond, afgekort het GPV. Zulke filmers zouden hun hart kunnen ophalen aan de strakke en toch van bewogenheid getuigende gezichten van deze volksgroep aan de voortdurend in mineur klinkende koorzang tijdens de herdenkingsbijeenkomst, de met bijbelse teksten geladen toespraken, het trage orgelspel. Het GPV is op één na (de papenvretende Staatkundig Gereformeerde Partij) de meest kurieuze partij in het land door haar totale verstrengeling van godsdienst en politiek, en ze is — zo bleek bij de verkiezingen van november — nog altijd goed voor een dikke 131 duizend stemmen en daarmee twee Kamerzetels.

De schouwburg De Doelen in Rotterdam was het schouwtooneel van de jubileumherdenking. Daar sprak onder anderen Pieter Jongeling, de volstrekt rechtlijnige kamerfractieleider, tevens hoofdredakteur van het « Nederlands Dagblad ». Hij heeft groot gezag in de partij, maar geldt ook in de volksvertegenwoordiging als een man naar wie van links tot rechts wordt opgekeken omdat hij weigert politieke « spelletjes » te spelen en als een profeet zijn boodschap overbrengt. Een boodschap waarmee lang niet iedereen het eens is, maar die getuigt van zo'n grote innerlijke betrokkenheid dat men wel gedwongen is naar Jongelings woorden te luisteren.

bijbelse grondslag

Hoe kon zo'n partij nog na de oorlog in Nederland ontstaan? Om dit te kunnen begrijpen dient men wel te beseffen dat in het protestantse volksdeel de politiek gezien wordt als een duidelijk verlengstuk van het kerkelijk leven. De bijbel vormt de zeer nadrukkelijke grondslag van al hun doen en laten, rotsvast steunen zij op wat hen door hun geestelijke voorgangers als « het Woord van God » (altijd met eerbiedige hoofdletters) wordt voorgehouden. Uiteraard geldt dit alleen voor de belijdende protestanten, wier aantal ongetwijfeld afneemt maar die nog altijd de levenssfeer bepalen in hele gebieden van het land: de Veluwe, de Zuidhollandse en Zeeuwse eilanden, het land tussen Maas en Waal. De ontstaansgeschiedenis nu van het GPV is feitelijk ook een stukje Nederlandse kerkgeschiedenis. Tot in de veertiger jaren waren de oprechte en bijbelvaste protestanten voor het grootste deel politiek verzameld in de Anti-Revolutionaire Partij, de groepering van de huidige demissionaire eerste-minister Barend Biesheuvel. De grote en nog altijd legendarische voorman van de ARP, Abraham Kuiper, zette dagelijks zijn politieke standpunten uiteen in het dagblad « De Standaard » (reeds lang opgeheven). In de loop van de jaren bespeurden sommige partijleden in Kuyfers teksten « afwijkingen », van de

bijbelse leer, waardoor, zo vreesden zij, de ARP dicht zou naderen tot de katholieke leer. Dit schrikbeeld (van oekumene of pluralisme was in die tijd nog geen sprake!) leidde eerst tot een kerkelijke breuk, waarbij de « Vrijgemaakte Gereformeerde Kerken » zich afscheidten van de Gereformeerde Kerken, en vervolgens tot een politieke scheuring in begin april 1948, nu dus 25 jaar geleden.

verwijt aan arp

Wie wel eens een bijeenkomst van de ARP heeft bijgewoond, met haar psalmgezang en gebeden, kan het nauwelijks geloven maar de partij van Pieter Jongeling verwijt de Anti-Revolutionaire dat dezen de gedachte van de « christelijke staat » hebben losgelaten en de « godsdienstloze staat » (zoals die in de grondwet sinds 1848 ook is vastgelegd) hebben aanvaard. Het is daarom dat het GPV nog altijd een grondwetswijziging nastreeft die zou moeten bepalen « dat de regering zich bij haar beleid en wetgeving moet laten leiden door de universele wet van God, waaraan dan ook de

grote lijnen van het regeerbeleid moeten worden getoetst ». De werkelijkheid is nu dat de ARP in feite op hetzelfde standpunt staat, maar tegelijk beseft dat een dergelijk streven in de praktijk niet haalbaar is. Daarmee is de ARP, hoe getuigend zij soms ook kan optreden, toch méér een politieke partij dan de belijdende groep die door het GPV wordt gevormd.

Hoe wereldvreemd de jubilerende partij mag lijken voor iedereen die de « Vrijgemaakte Gereformeerde » beginselen niet is toegedaan, men kan toch wel een zekere bewondering hebben voor het idealisme dat de GPV-ers ten toon spreiden. Een wat ruimer denkend mens zou zich nooit thuis kunnen voelen in een dergelijke partij, maar daarom heeft men haar nog niet te veroordelen. In de landspolitiek echter is met een dergelijke dogmatische groep weinig aan te vangen. Zij noemt zich in een officiële brochure de enige partij « die het oude bijbelse nationale geluid laat horen, die in haar getuigenis optornet tegen het zedelijk verval, het gezagsverval, de pacifistische en socialistische infiltratie ». Tegenover dit nogal negatieve uitgangspunt staat het feit dat het GPV zich in zijn program niet uitsprekt over de grote politieke en maatschappelijke problemen, en in de praktijk alles over de vage boeg van het « kristelijk politiek handelen » gooit. Het zopas gevierde herdenkingsfeest geeft daarom ook nauwelijks reden voor niet-leden om de vlag uit te steken. Als verschijnsel — in 1973 — is het Gereformeerd Politiek Verbond interessant genoeg om bij zijn vijf-en-twintigjarig bestaan te laten zien met welke merkwaardige vogels « Wij in Nederland » onze politieke volière bevolkt zien.

Pieter Jongeling

VOOR ONZE BOEREN

We hebben het de laatste weken in deze rubriek al dikwijls gehad over de Europese landbouwprizen voor het volgend seizoen. Terwijl de landbouwministers in Luxemburg of elders aan het bakkeleien zijn willen we graag even bij een ander onderwerp stilstaan.

Onlangs verscheen in Nederland, een land waar we altijd iets kunnen opsteken op landbouwgebied, een vlugschrift uitgegeven door het ministerie van Landbouw onder de titel « Deegrijpe maïs, schakel tussen akkerbouw en rundveehouderij ».

De Nederlandse zienswijze zal allicht ook bij ons de nodige belangstelling kunnen opwekken. Net zoals overal in de andere West-Europese landen is de rundveestapel op de gespecialiseerde veebedrijven de afgelopen jaren erg toegenomen. Dat brengt mee dat op de meeste van deze bedrijven geen grond genoeg overblijft om voldoende ruwvoerders te winnen. Zonder ruwvoerders kunnen deze bedrijven het nochtans niet doen want de ruwvoederwinning blijft harde noodzaak omdat de melkprijs te laag is om de melkproductie grotendeels af te stemmen op het gebruik van krachtvoeder. Die samengestelde veevoerders werden onlangs nog flink wat duurder omdat de Oost-Europese landen voor enkele maanden grote hoeveelheden graan kochten op de wereldmarkt zodat de graanprijzen sterk stegen.

De akkerbouwbedrijven van hun kant hebben ook hun problemen. Wij kennen heel wat bedrijfsleiders die graag van hun zomergranen zouden af geraken omdat die tijdens de jongste voorbije jaren nogal tegengevallen zijn. Misschien brengt het verbouwen van deegrijpe maïs een welgekomen oplossing. Deze teelt is zelfverdraagzaam, volledig te mekaniseren en brengt geen grote oogstrisiko's met zich mee. Overigens eten ook de dieren maïs graag en kan men het gehakseld voeder gemakkelijk en in vrij grote hoeveelheden over grote afstanden vervoeren. Het verbouwen van deegrijpe maïs moet allicht ook de oudere boeren iets zeggen die niet graag definitief ophouden met boeren doch het wat gemakkelijker aan willen doen, het verbouwen van deze teelt vraagt immers weinig handenarbeid.

deegrijpe maïs

Deegrijpe maïs verbouwen mag interessant zijn, men moet hem ook nog aan de man kunnen brengen. Dat moet niet zo moeilijk zijn omdat, zoals we hoger al zegden, de rundveebedrijven er op uit zijn voldoende ruwvoeder van degelijke kwaliteit aan te kopen. Wat nodig is, is een overeenkomst tussen de akkerbouwboer en de veehouder.

Voor een dergelijke overeenkomst bestaan er verschillende mogelijke vormen. De belangrijkste mogelijkheden hebben we in volgende punten samengevat:

— Men kan de grond verpachten aan de veehouder die zelf alle werk doet en ook alle risiko's draagt. De huurprijs wordt van streek tot streek bepaald door de gangbare vraag en aanbod.

— De verhuurder-akkerbouwer kan zelf het land bewerken en de grond zaaiklaar maken terwijl de huurder dan zaait en uiteraard alle teeltrisiko's zelf draagt.

— De landbouwer kan zijn deegrijpe maïs ook op stam verkopen. De prijs wordt tussen de beide partijen overeengekomen. Normale prijzen schommelen rond de 700 fr. voor een ton maïs met een droge stof gehalte van rond de 25 %. De teeltrisiko's worden in dit geval gedragen door de akkerboer terwijl de veehouder op voorhand niet zeker is van de hoeveelheid voeder die hij zal kunnen aankopen en de teler ook niet op voorhand weet of hij alles wel zal kunnen van de hand doen.

— Kontraktheel geeft meer zekerheid voor beide partijen en de rechten en plichten van beide partijen worden in overleg op voorhand vastgelegd wat onnodige discussies achteraf kan vermijden. De verhouding tussen beide partijen kan er zo alleen maar op verbeteren. Bij een dergelijk contract wordt vooral rekening gehouden met de zetmeelwaarde van het produkt. In Nederland werden al verscheidene van deze contracten afgesloten.

— Blijft er tenslotte nog de zogenaamde Ruwvoederbank. Een oplossing die mijns inziens de meeste voldoening kan geven. Er bestaan twee soorten Ruwvoederbanken in Nederland. De koöperatieven, die gesticht worden met als geïnteresseerden de veehouders en de akkerbouwers, sluiten gewoonlijk aan bij bestaande landbouwkoöperatieven. Meestal echter treedt een loonwerker op als tussenpersoon. Het loonbedrijf teelt de maïs zowel in opdracht van de veehouder als van de akkerbouwboer. Alle kosten rekt het loonbedrijf aan bij de rundveehouder terwijl de akkerbouwer een op voorhand afgesproken bedrag ontvangt. De loonwerker zelf heeft in dit geval ook de zekerheid dat zijn machines voldoende zullen kunnen werken. De veehouder van zijn kant is er zeker van dat hij voldoende ruwvoeder voor de winter zal hebben tegen een vastgestelde prijs terwijl de akkerbouwers vaak zijn vruchtafwisseling beter in evenwicht kan brengen, tot een betere werkverdeling kan komen en toch nog iets kan verdienen aan de overeenkomst.

Mogelijkheden genoeg dus maar tot slot nog dit. In deze vorm van kontraktheel zitten voor alle partijen ruime en zelfs belangrijke voordelen. Sukses zal men nochtans enkel hebben als de onderhandelingen en het afsluiten van een overeenkomst tussen de akkerbouwer, de rundveehouder en eventueel de loonwerker ter goeder trouw, in een sfeer van vertrouwen gebeuren. Alle partijen moeten ervan overtuigd zijn dat ze er niet bij winnen met mekaar om de tuin te leiden, of te bedriegen, eerlijk duurt nog altijd het langst ook in de kontraktheel.

de weg brustem - eindhoven

een streep door de groene rekening van limburg

In de provincie Limburg is in de voorbije maanden een papieren oorlog gevoerd waaruit de CVP-mandatarissen als ware machtwellustelingen naar voren gekomen zijn. Uiteindelijk hebben ze door hun macht en de daaruit voortvloeiende financiële sinterklaasmentaliteit iedereen doen zwijgen en zwichten, behalve een groep niet-gebonden mensen. De inzet van heel de actie was het tracé van een snelweg van Noord naar Zuid. Oorspronkelijk als weg van internationaal belang bestempeld, lijkt het nu echter een verticale as met louter regionaal belang te worden. Wat een bevestiging blijkt van de uitspraak van enkele Brusselse zegslieden waaruit af te leiden was dat het ganse opzet tot eer en glorie moest dienen van twee Limburgse parlementsleden, Gerrits en Kelchtermans en de bestendig afgevaardigde Claessen. Doordat de Limburgse CVP en al wat er aan organisaties ronddraait meer dan vijf vingers in de pap had van de « begunstigde » gemeentebesturen waren deze natuurlijk ook snel overtuigd.

De wijze waarop het tracé van de weg A24 (Brustem-Eindhoven) aan de Limburgers werd opgedrongen heeft in deze groene provincie bitterheid gebracht in de harten van vele natuurliehebbers. Een van hen stuurde ons bijgaand verhelderend stuk over deze aangelegenheid.

Het Lobelia- en Elatineven te Houthalen

Nadat gebleken was dat de snelweg Hasselt-Eindhoven zonder veel nadenken op papier gezet was rees er in 't hersenpan van de h. Gerrits, toen nog op het kabinet van De Saeger, het idee om parallel met de bestaande snelweg een nieuwe autobaan aan te leggen. Deze man, onderweg naar een enorme carrière, was zo vol van zijn vondst dat hij het overal « zijn weg » ging noemen. Het was tijdens de vorige verkiezingsstrijd zo erg met hem dat Bertrand hem tijdens kiesmeetings de kwaliteit toekende met een betonbaan in zijn maag te leven. Toen het echter tot de mensen ging doordringen waar de weg nu moest komen bleek er niet veel enthousiasme te zijn. Landbouwers, natuurbeschermers en bewoners van doorsneden woonkernen waren er niet voor te vinden. Inmiddels was in de concessie van de interkommunale E 39 deze A 24 opgenomen. Op dat ogenblik was het de beurt aan bestendig afgevaardigde Claessen, voorzitter van deze interkommunale, om op het toneel te verschijnen. Hij heeft op provinciaal vlak als een kleine despoot alles naar zijn hand gezet. Zelfs de publikatie van een studie (tijdschrift « Extern ») over het gebrek aan rendabiliteit van deze weg, werd door de « neutrale » vorsers herroepen als een vergissing. Op plaatselijk vlak, in het noorden van de provincie, waren geen leugens en verzinsels groot genoeg om toch maar zijn zin te krijgen (wie weet welke de ware redenen waren). Hij vond daarbij in de heer Kelchtermans een trouwe bondgenoot. In de h. De Bolle, de technicus uit zijn arsenaal, vond Claessen de onver-

stoerbare afblafferige betweter van al wie inlichtingen dierf vragen of inspraak eisen.

Anderhalf jaar lang werden er vergaderingen belegd, petitie ondertekend, studies opgemaakt, artikels gepubliceerd, parlementaire vragen gesteld enzovoort. Ieder antwoord dat van officiële zijde aan iedereen gegeven werd was een schoolvoorbeeld van nietszeggende verklaringen of brieven. Steeds meer werd beloofd met ieder aspect rekening te houden. Toch was het steeds goed

merkbaar dat de partijlijn niet ophield aan de grens van de provincie. Het komplot was compleet al waren niet alle bevoegde instanties het zo roerend eens met de vizie van de Limburgse mastodonten. Om het publiek te overtuigen werd zelfs Louis Verbeeck bereid gevonden om een volle eerste pagina van « De Koerier » te wijden aan het belachelijk maken van de « andersdenkenden ». Tegen betaling schrijft deze figuur in « 't Pallieterke » wel het tegendeel. Van het ogenblik dat een alternatief tracé, ten

oosten van Genk en uitgedacht door mensen van openbare werken, naar voor geschoven wordt gaat de koorts van de wegenbouwers stijgen want deze inside-information paste niet in het kraam van Claessen en zijn vrienden. Ze hebben er alles op gezet om De Saeger in de laatste dagen van zijn bewind op openbare werken « hun » tracé te doen goedkeuren bij koninklijk besluit. Terwijl gedurende de maanden februari en maart nog herhaaldelijk bevestigd wordt dat de zaak nog steeds bestudeerd werd en met alle suggesties rekening zou gehouden worden verschijnt op 4 april een K.B. van de hand van de Saeger, gedateerd 27 januari 1973...

Eens te meer wordt hier bewezen dat wie macht heeft ze maar al te graag misbruikt. De ontgoocheling was vooral groot in kringen van de natuurbescherming. Het wordt een serieuze streep door de groene rekening van Limburg. Een streep getrokken door Claessen, de man onder wiens impuls bij de vorige verkiezingen rap rap een boek moest in mekaar geflanst worden dat de titel « Groen in Limburg » meekreeg. In de gemeenten Neerpelt (Hageven), Eksel, Houthalen (Lobeliaven), Zonhoven (De Teut) en Hasselt (Borggraevevijvers) worden van onze zeldzame groene parels betonnen linten of « klaverbladen » gemaakt. In de gemeenten Overpelt, Zonhoven en Hasselt wordt door woonkernen een lijn van vernieling en lawaai getrokken, maar de gemeentebesturen lieten zich zo snel vangen met de beloften van infrastructuurwerken of uitrusting van hun industrieterreintje. Sociale instellingen (Hasselt, Wijchmaal, Overpelt) die alleen maar gebaat zijn met afzonderingen en rust krijgen gratis autolawaai ieder etmaal weer, dag in dag uit. Toppunt is wel de nieuwe multiple-sclerose kliniek, opgericht met ons aller Boemerang-centen, die naast deze zegen van de welvaart komt te liggen. Als het in de toekomst daarbij nog eens mocht voorkomen dat men op het schietterrein van Helchteren er « effen » naast mikt, dan kan het nog een prettige boel worden.

Limburg mag zijn helden dankbaar zijn. De initiatiefnemers schitterden door hun gebrek aan inzicht, drang naar profijt en verregaande eigenzinnigheid. Zij zijn echter maar aan het begin van wat als het rasterwerk van het Limburgs wegnest bestempeld wordt. Meer realisaties zullen volgen tenzij vroeg of laat een eind komt aan hun rijk, aan hun alomtegenwoordige heerschappij van in de plaatselijke wielerklub tot in de provinciale universitaire instelling. Het is alleen maar te hopen dat een aantal Limburgers dit gaan inzien.

De Borggraevevijvers te Hasselt

BRANDT EN TITO

(ARGOS) Eind vorige week hebben bondskanselier Willy Brandt en zijn Joegoslavische gesprekspartner(s) met voldoening kunnen vaststellen dat de bilaterale betrekkingen zich onverdeeld gunstig ontwikkelen. Brandt en Tito zijn dan ook van mening dat die gelukkige ontwikkeling moet voortduren. Dat dit hun uitgesproken verlangen is moge blijken uit het communiqué, dat onmiddellijk na het vierdaags bezoek van de Westduitse kanselier aan Belgrado en Brioni werd vrijgegeven en waarin de politieke oogst van de hernieuwde ontmoeting tussen Brandt en de leider van de Balkanfederatie werd opgevangen. Met zijn bezoek heeft Brandt weer eens bewezen hoe belangrijk de positie van Joegoslavië in Duitse ogen wel is.

Het communiqué laat achter de gebruikelijke « hartelijke sfeer » doorschemeren dat de met elkaar gekonfronteerde standpunten op bepaalde ogenblikken ver uit elkaar lagen. In het controversieel probleem over de « Wiedergutmachung » waarmee dan de regeling van schadeloosstelling voor slachtoffers van het nazi-regiem is bedoeld hebben Brandt en zijn Westduitse delegatie even vakkundig als vastberaden gemaneuvreerd. De Joegoslavische eisen (twee miljard mark) werden handig omgebogen naar het hele pakket van de politieke en economische problematiek waaruit Joegoslavië alvast zijn voordeel kan halen. De inbreng van Brandt in de verwoording van het communiqué was duidelijk genoeg vooral in de passage waar onduidelijk wordt gesteld dat de nog « open » vraagstukken tussen beide landen opgelost dienen te worden op een wijze die tegemoetkomt aan de respectievelijke belangen van de onderhandelaars. Volgens het communiqué moet de toenadering gebeuren door economische samenwerking op lange termijn.

Met het vasthouden aan bilaterale vormen van toenadering is Brandt beslist niet afgestapt van de intentie die hij op een voorafgaandelijke perskonferentie had te kennen gegeven: Westduitsland en de Joegoslavische federatie moeten elkaar helpen en dat impliceert nu eenmaal dat de gegadigden gemeenschappelijk bijdragen tot nieuwe verstandhouding en kompromis. Van die optiek uit was het Brandt niet mogelijk in te gaan op de oorspronkelijke schadeloosstellingsformule van de Joegoslavische delegatie, te meer dat hiermee een fatale kettingreactie van gelijkaardige lawine-achtige eisen uit andere oostblokstaten zou loskomen. Brandt gaf er wijselijk de voorkeur aan de emotioneel geladen revendikaties van de Joegoslaven om te bulgen naar op de toekomst geprojecteerde vormen van economische samenwer-

king. Volgens de Joegoslavische economen zullen niet alleen de Duitsers van die benadering profiteren maar zal ook Joegoslavië op de duur haar voordeel halen uit samengaan met de economische reus uit het Westen. In die samenhang werden de gedachten uitgewisseld over het lot van Kroatische en Sloveense gastarbeiders in de Bondsrepubliek (wier lot gevoelig kan verbeterd worden) terwijl de Westduitse delegatie naar middelen zoekt om het Westduits toerisme naar Dobrovnik, Split en Mostar nog op te voeren. Wel is de prestige-politiek van de Joegoslaven niet onmiddellijk gebaat door een op de toekomst gerichte politiek van economische samenwerking maar op de keper beschouwd is het voor Joegoslavië beter aan duurzame economische planning te doen dan op staande voet een miljard DM te inkasseren (verder ging de Duitse tegemoetkoming ten opzichte van de Joegoslavische schadeloosstelling niet) zonder dat verder samenwerken in uitzicht was gesteld. De economische betekenis van de bondsrepublikeinse partner gaat immers in de toekomst nog groeien. Westduitsland kan al beginnen met bemiddelend op te treden in de schoot van de EEG opdat de Joegoslavische belangen bij nieuwe handelsakkoorden zouden gevrijwaard blijven.

maarschalk tito

Het stemt hoopvol dat Tito begrip voor deze situatie aan de dag heeft gelegd. Dat Brandt het vertrouwen van Tito heeft gewonnen blijkt immers uit begeleidende omstandigheden waarvan men de draagwijdte liefst niet onderschat. Daar te Brioni heeft kanselier Brandt het stekelig « vraagstuk » aangesneden van Joegoslavische schrijvers die vandaag nog om hun « deviatie-nistische » ideeën gearresteerd blijven. Dit is tekenend genoeg voor de hartelijke ontvangst die Brandt te Brioni te beurt is gevallen: een buitenlands staatshoofd van een natie waar-

aan Joegoslavië tragische herinneringen heeft bewaard veroorlooft zich de vrijheid tussen te komen in de interne aangelegenheden van een land waarmee de vriendschap tot voor kort op een biezonder laag pitje brandde.

willy brandt

Met voldoening werd ook de vastberaden wil van de leiders genoteerd om ook op het vlak van de buitenlandse politiek naar betere wederzijdse informatie te streven. Meteen kwam de situatie in het nabije Oosten ter sprake waaraan Joegoslavië's staatshoofd destijds zijn beste krachten heeft gewijd. Onlangs nog heeft Tito met Sadat van Egypte besprekingen gevoerd. Van zijn kant hoopt Tito dat Westduitsland een matigende invloed op Israël kan uitoefenen om zodoende de Arabisch-Israëlische verhoudingen te verbeteren. Er is trouwens nog een ander punt waar Joegoslavië op Duitse steun is aangewezen. De komende MBRF-besprekingen te Wenen hebben Belgrado verontrust. Joegoslavië vreest immers dat een akkoord tussen het Warschaupakt en de Navo over troepenvermindering in centraal Europa tot militaire versterking kan leiden van de flankstaten van beide blokken. Het communiqué zegt dan ook dat de geplande overeenkomst geen « negatieve gevolgen mag hebben voor enig ander deel van Europa ».

Al bij al werd de geslaagde toenadering tussen twee voormalige vijanden bevorderd door de achtung die Brandt en Tito voor mekaar hebben. Wij moeten Brandt niet buitensporig bewieroken, vooral in de BRD is zijn Ostpolitiek voorwerp van hartstochtelijke kritiek, maar men zal niet kunnen zeggen dat hij zijn buitenlandse gesprekspartners niet met smaak en oordeelkundig weet uit te kiezen: vandaag Tito, morgen Nixon en Bresjnev, die namen lijken in de gegeven omstandigheden wel het wachtwoord voor de internationale mogelijkheden.

deze week in de wereld

■ Kalmte in Noord-Ierland naar aanleiding van het wapenbestand door de IRA, waarvan de leider even te Belfast opduikt om de paasopstand van 1916 te gedenken. Te Dublin woont Eamon de Valera de herdenkingsplechtigheid bij. Bernadette Devlin gehuwd met een leraar en op huwelijksreis naar het buitenland vertrokken.

■ Sjelest, eerste sekretaris van de KP in Oekraïne zou in ongenade gevallen zijn « wegens nationalistische afwijkingen ». Ook andere partijfunctionarissen werden afgezet om 't zelfde motief. Waarnemers denken echter dat een andere oorzaak meespeelt in deze zuivering, nl. de kritiek op de landbouwpolitiek van Brezjnev, die voor de tweede maal ernstige tekorten in de graan- en vetproductie vertoont, zodat de Sovjets verplicht zijn graan en boter uit de USA en de EEG in te voeren.

■ UNO-veiligheidsraad veroordeelt de « Israëliëse agressie tegen Libanon » (moord op El Fattah-leiders te Beiroet door Israëliëse kommando's), dit bij onthouding van de USA, de SU en China. Israël betreurt dat het Arabisch terrorisme niet zelfdertijd werd veroordeeld.

■ Kaïro bestempelt het Brits-Italiaans bericht over het graven van een tweede Suezkanaal.

■ Paasplechtigheden te Jeruzalem verlopen zonder incidenten en onder zeer zware politiebewaking. Ook de Queen Elisabeth II vaart zonder incidenten de haven van Haifa binnen, met aan boord grotendeels Amerikaanse-Joodse pelgrims, die het 25-jarig bestaan van Israël mee komen vieren.

■ Paus Paulus VI roept in een paasboodschap op tot verzaking aan geweld en tot eerbied voor de menselijke persoon en waardigheid.

■ Pas nu beroert het Watergate-schandaal (afluisteren van gesprekken van democratische leiders door medewerkers van het Witte Huis) de Amerikaanse openbare mening, omdat er duidelijk hooggeplaatsten in betrokken zijn en zelfs president Nixon in opspraak dreigt te komen.

■ Tweede wervelstorm treft Bangla Desh. India en Bangla Desh zijn bereid de Pakistaanse krijgsgevangenen vrij te laten op voorwaarde dat Pakistan Bangla Desh als onafhankelijke staat erkent.

■ Paasbestand doet het aantal schendingen van het bestand aanzienlijk dalen in Vietnam. In Kamboedja slaagt president Lon Nol de niet-kommunistische oppositie tot samenwerking te overhalen om te zetelen in een regeringsraad. Het parlement staat regering volmachten van zes maanden toe. Blokkade van Pnom Penh doorbroken.

■ Diplomatieke afkoeling tussen Frankrijk en Israël wegens de levering van Mirages door Libië aan Egypte, hoewel het verkoopcontract stipuleerde dat Libië de vliegtuigen niet mocht afstaan aan een Arabisch land, dat grenst aan Israël.

■ Rekordvangst van opium: in Zuid-Vietnam wordt zes ton ruwe smokkelopium in beslag genomen, waarde 17 miljoen dollar of 680 miljoen fr.

■ Nieuwe Turkse eerste-minister waarschuwt de Griekse Cyprioten voor vertroebeling van de Turks-Griekse verhoudingen op het eiland.

■ Chili wil via een internationale bemiddelingskommissie zijn geschillen met de Verenigde Staten bijleggen. Deze geschillen ontstonden na de naasting van Amerikaanse kopermijnen in Chili en de pogingen van Amerikaanse zijde, de afzet van Chileens koper te boycotten.

■ Zesde verjaring van de machtsgreep der Griekse kolonels — behalve vier bomaanslagen — zonder incidenten verlopen. Oud-premier Karamanlis bepleit de terugkeer van koning Konstantijn en de terugkeer naar de democratie. Dit pleidooi blijkt weinig indruk te maken, vooral de passus over Konstantijn verwekt bij de Griekse bevolking volmakte onverschilligheid. Niemand in Griekenland, behalve een kleine minderheid, meent dat de verbannen vorst nog een rol te spelen heeft.

■ Volgens de economische UNO-kommissie voor Europa is het Europees anti-inflatiebeleid mislukt en mogen na een pauze in 1973 versnelde prijsstijgingen in 1974 verwacht worden.

uit de vierde wereld

volkeren die "men" liefst doodzwijgt

De lentetekens waren er al langer. Ook in Frankrijk de bakermat van het centralisme, van het verstikkende « une et indivisible », kon men de eigenheid van de verschillende volksgroepen en gewesten niet langer doodzwijgen. De jongste verkiezingen in Frankrijk stonden uiteraard in het teken van de spannende eindspurt tussen het linkse blok en de Gaullisten met hun aanhangers. Toch zal er nooit een verkiezing geweest zijn waar zo sterk de accenten van het regionale bewustzijn mee hebben doorgeklonken. De machtigen hebben ze daarom nog niet allen gehoord, de machtigen van rechts dan. Die van links doen alsof. Zij legden al beloften af. Een man als Sartre toonde door zijn geschriften en stellingnamen dat hij de Baskische, Bretoense e.a. bewegingen volledig integreert in wat hij noemde « alle facetten van een en dezelfde moderne beweging die de mensen vrij wil maken waarbij het niet om macht en bezit gaat. Wel een beweging die door een nieuwe anti-hiërarchische orde in te stellen de mens meer echte vrijheid zal geven ». Omwille van hun onoprechte houding tegenover deze bevrijdingsbewegingen van alle aard noemde Sartre dan ook « Gaullisten en volksfront één pot nat ».

Wat tot voor kort in de formulering alleen al een vorm van staatsverraad was — een zonde tegen het jacobisme — is nu een aanvaarde idee geworden : La France des régions, la France des minorités. En gedachten worden krachten .

lutte occitane : « de minst slechten »

De vereniging « Lutte Occitane » die in het gebied van de oude Langue d'Oc wel als een van de sterkste regionalistische bewegingen moet geacht (een tijdschrift met een oplage van 10.000 en een 1.500 basismilitanten) bepaalde zijn houding voor de verkiezingen tegenover de verschillende politieke groepen naargelang hun regionalistisch programma. Deze Occitaanse beweging begon met de vaststelling dat geen enkele partij noch syndicaat in de huidige verkiezingen beantwoordde aan de gewettigde verzuchtingen van de regionale bewegingen. Er kon inderdaad slechts sprake zijn van de gradatie volgens « minst slechten » zoals haar voorzitter prof. Balzagues van de Paul-Valéry-universiteit van Montpellier hen indeelde. De regionalisatieplannen van de Gaullisten noemde hij « slechts een gewone administratieve aanpassing zonder positieve invloed ».

Het voorstel van de reformatoren werd beter onthaald. Door zijn meer federalistische tendens is het wel in staat een bresje te schieten in de huidige centralistische vesting. Het doet een beetje aan kulturele belofte-demagogie maar kan echter op het economisch vlak de plundering van Occitanië niet tegenhouden. Nog wat meer democratisch is het programma van links, maar in zoverre onoprecht dat men niet uitgaat van het basisrecht van het Occitaanse volk om zelf zijn lot te bepalen. De konklusie van Lutte Occitane was dan ook dat in afwachting van méér beginselen in de politiek van de « Fransen » tegenover hen het voorlopig doel moest zijn « de macht van de rechtse centralisten breken ».

frans katalonië : « som un poble d'hommes majors »

« Wij zijn een volk van volwassen en ongebonden mensen » luidde de aanhef van een kiesmanifest van de Accio Regionalista Catalana. Deze groep die zich ook de titel geeft van « Europees-federalistische partij van Katalonië » had in de kiesomschrijving van Perpignan-Ceret wel kandidaten gesteld.

Gilbert Crau, gekend Katalaans federalist, en als plaatsvervanger dr. Jean Pidell. Men kent voldoende het Franse kiesstelsel om te weten dat door alle uitsluiting van evenredigheid kleine of nieuwe groepen geen enkele kans maken. Voor de regionalisten speelt er dan nog bij dat de Fransen overheersers hun kiesomschrijvingen zo indelen dat Baskisch, Katalaans gebied wordt opgedeeld in distrikten zo dat een deel niet-Katalaanse kantons worden gevoegd bij de Katalaanse. De ze Katalaanse kandidaten gepletterd tussen links en rechts wisten dan ook dat hun percentage zeer beperkt zou blijven (tussen 5 en 2% ; denk aan het « verloren stemmen-argument van de beginnende Volksunie). Zij grepen deze verkiezingen dan ook meer aan om hun volksgenoten te doen nadenken over hun programma-eisen en de andere partijen meer in die richting te dwingen (dit voor de tweede stemronde). De samenvatting van hun programma : de erkenning van hun Frans-Katalaans gebied als kiesomschrijving voor een Europees parlement op basis

van het algemeen stemrecht. En binnen het huidige Franse verband : een regionale kamer voor de lokale bevoegdheden ; inhoudend een regionale fiscaliteit ; maatregel voor grondbeleid, ontwikkeling van landbouw en toerisme. De bescherming en ontwikkeling van de Katalaanse taal o.m. in regionale radio en TV. Kortom een eisengeheel dat ons als Vlamingen niet vreemd in de oren klinkt. Deze mensen willen als Katalanen Europa binnengaan en er niet inkruipen als een soort schimmige Zuid-Fransen.

elzas : de nazis gekozen

Waar de grote grondverschuiving nog niet doorging in Frankrijk is er

mensen moeten dagelijks in Duitsland gaan werken. Daar heeft men getoond wat een gelukte industriële reconversie wil zeggen ». Haar opkomst was bliksemsnel. Bij een vorige verkiezing moest zij het nog afleggen tegen de Gaullist. Nu behaalde zij 60% van de stemmen in haar omschrijving. De reden van haar sukses : « Ik heb voor alles beklemtoond dat een regionale macht moet opgebouwd voor het bestuur en dat dit alleen de vastgelopen Franse staatsmachine terug op gang kan brengen ».

Maar als Europees federalist wil zij over de grenzen heen met Duitsers en Zwitsers een intense samenwerking betrachten. Dit was dan misschien de reden waarom de Gaullistische minister Bord — minister van Oudstrijders (ja dat bestaat daar nog) zijn uittrekkende partijgenoot kwam « helpen » in de kieskampagne door te komen verklaren dat het door dit soort politiekers was dat de Elzassers tijdens de oorlog in het Duitse leger hadden moeten dienen. Hij krijgt nu een proces aan zijn been van de reformatoren en is de hoofverantwoordelijke dat al zijn partijgenoten hun zeteltje hebben zien wegraken. De Elzassers zwijgen, maar slikken nu eenmaal niet alles.

frans-baskenland of waar zitten de nazis ?

Wie ondertussen al een proces heeft is die goeie dr. Burocoa uit Bayonne. Hij is verantwoordelijk uitgever van het Frans-Baskisch weekblad « Enbata ». Dit blad had tijdens de Baskische hongerstaking en de nakommentaren de methodes van de Franse politie ver-

bretanje : een beperkte manifestatie

In Bretanje dat de jongste jaren dan soms toch zeer explosieve uitingen liet horen van zijn levenswil werd wel belangstellend uitgekeken wat het zou geven bij de verkiezingen. Hoewel het pro-Bretoens gefleem van alle traditionele partijen nooit zo sterk was als nu waagden de Bretoense nationalistische partijen onder leiding van Yann Fouéré het dan toch maar. Onder de naam « Strollad ar vro » boden ze zich aan in 'n twintigtal plaatsen, zodat de score wel fel verschilde van 7% tot 0,9%. Al bij al verzamelde deze nationalistische formatie dan toch nog 30.000 stemmen. Samen met de 6.000 stemmen van de linkse UDB (Union Démocratique Bretonne) in een evenredig stelsel genoeg voor een zetel. Want naar Keltische gewoonte streden de Bretoenen dan nog in verdeelde geleiden.

Tegen alle doodzwijgen in is de uitslag niet zo slecht. De dagbladen zoals « Le Télégramme » en « Ouest-France » lukten er inderdaad in bij het afdrucken van de kandidaten telkens de naam dood te zwijgen van mensen als een Yann Fouéré. Ondertussen is er in de andere partijen (centrum o.m.) een generatie naar voor getreden en verkozen die zich, vooral op het economische vlak sterk bewust is geworden van de eigen Bretoense problemen.

frans-vlaanderen : levensblijken

Het politieke bewustzijn was in Frans-Vlaanderen altijd een stuk achterop in vergelijking met de andere

Ook deze centralistische Franse reus op lemen voeten zal eens omvergetrokken worden door de verenigde krachten van de federalistische volksminderheden in Frankrijk.

in het toch zo kalme Elzassergebied wat gaan bewegen bij de verkiezingen. Van Nancy tot Straatsburg is de Gaullistische macht gebroken en dit in naam van « de regionale macht » zegt het « l'Express » ook. Servan-Schreiber wiens bijna federalistische opvattingen voldoende gekend zijn is er niet alleen herkozen maar heeft al de Gaullistische zetels doen tuimelen. Samen met hem zijn nog zeven andere « reformatoren » gekozen als parlementslid. Hun namen liegen er niet om, zo bv de heren Kiffer, Muller, Housherr, Zeller en mevrouw Fritsch. Hun verklaringen al evenmin. De jongste (33 jaar) Zeller zegt het onomwonden : « Onze streek moet zelf haar lot bepalen, haar zaken zelf beheren. Wij bekijken aan de andere kant van de Rijn wat daar mogelijk was aan veranderingen ». Hetzelfde zegt mevrouw Fritsch : « Meer dan 16.000 van onze

geleken met die van de gestapo tijdens de oorlog. De beruchte minister Marcellin van Binnenlandse Zaken daagt daarom nu deze Baskische dokter voor de rechtbank. « Enbata » verdedigt zich cinisch en zegde in een recent nummer : « Marcellin moet niet zo ontsteld zijn. Immers de prefect van Pau dhr Gilly en de viceprefect van Bayonne dhr Heim waren tijdens de oorlog trouwe dienaars van het regime van Vichy ». Waarop het satirisch weekblad « Le Canard Enchaîné » reageerde « Kom, kom, er is allang strafopshorting voor die zaken ». Gezien de beperktheid van het gebied der Basken in Frankrijk en de grillige grenzen van de omschrijvingen steunde de Baskische beweging de partijen die het sterkst de Baskische eisen onderschreven dat waren dan hier ook de linkse partijen en de reformatoren.

regionale bewegingen in Frankrijk. Toch gloeit daar nu ook het vuur onder de asse. Vóór de Franse verkiezingen nog werd te Rijsel overgegaan tot de stichting van de MFPBF (Mouvement Fédéraliste des Pays-Bas de France). Voorzitter is de welbekende dr. Jan Klaas van Sint Omaars. In het bestuur zitten mensen als een Eric Sanders, ons bekend van de Frans-Vlaamse kultuurdagen. Doel wordt : de Franse-Nederlanden bewust te maken van de eigen problemen en dit in Europees federalistisch verband. Daartoe zullen contacten uitgebouwd met de andere federalistische bewegingen in Frankrijk. Patrik De Verrewaere leidt de uitgave van het (gestencild) blad. Vlamingen van bij ons die willen steunen kunnen steeds een proefnummer aanvragen op volgend adres : « Le Courier Lillois », BP 1080 - 59011 Lille Cedex .

Devaluaties van dollar en pond sterling, Europese munt-perikelen, zwevende munt, goudstandaard, akkoorden van Bretton-Woods, konvertibiliteit enz...: het zijn allemaal dingen waarover wij de jongste tijd geregeld hebben horen spreken of hebben gelezen en die allemaal te maken hebben met datgene wat ons, alleen al maar om ons voortbestaan en in leven blijven, wel interesseren moet: het geld. Het woord heeft vaak een pejoratieve klank gekregen, in volkswijsheid en spreekwoord, bij filosoof en moralist. Maar het geld is in de eerste plaats iets anders geweest dan machtsmiddel, heeft 'n andere dan een korrumperende en dehumaniserende rol gespeeld, alhoewel wij deze nevenverschijnselen niet kunnen loochenen. Zij worden echter niet door de aard van het voorwerp, door materie buitenaf, maar door de innerlijke gesteldheid van de mens zelf en door zijn aard teweeggebracht. Het geld op zich zelf is een neutraal gegeven: of het een goed of een kwaad wordt, ligt aan de mens en aan de wijze waarop hij van zijn vrijheid tot handelen gebruik maakt.

De bezitsdrang is de mens aangeboren. Deze bezitsdrang uit zich zowel op het geestelijke vlak (kennisverwerving) als op het materiële: hij ligt in de verlenging van de instinctieve drang tot zelfbehoud en behoud van de soort. Hij richt zich op een diversiteit van objecten: een diversiteit die kan gaan van het bezit van een territorium tot het « bezit » van mensen. De Amerikaanse bioloog Ardrey heeft in « The Territorial Imperative » deze bezitsdrang van dier tot mens bestudeerd.

Bij de primitieve mens was naast het veiligstellen van zijn woonplaats, het voedsel het belangrijkste object waarheen zijn bezitsdrang zich richtte. Om dit voedsel te verwerven had hij bepaalde voorwerpen nodig: voor de jacht,

later voor de landbouw. Het verwerven van deze voorwerpen lag aan de basis van een primitieve ruilhandel. De ruilhandel die zich aanvankelijk tussen individuen en families binnen een kleine gemeenschap voltrok, breidde zich uit met de verbetering der kommunikaties en een internationale ruilhandel ontstond: barnsteen en pelzen uit het Noorden werden omgewisseld voor metalen voorwerpen en sieraden uit het zuiden.

De moeilijkheid bij deze ruilhandel was in de eerste plaats de waarde-bepaling der voorwerpen zelf, en in de tweede plaats de onstandvastigheid van vraag en aanbod, vooral in de beperktere kring. Wie bv. een geit of een eend wilde inruilen voor een bijl, moest iemand vinden die dat voorwerp vervaardigde én die tevens bereid was daarvoor zulk dier aan te nemen. De mogelijkheden werden dus meer en

meer beperkt naarmate de kring kleiner werd. De internationale ruilhandel kende echter een waaier van mogelijkheden, zodat hij zeer lange tijd kon houden. Toen ook hier de moeilijkheden die zich vroeger in engere kring manifesteerden, groter en groter werden, begon men naar een standaard om te zien en men ontdekte die in bepaalde metalen, waarvan de duurzaamheid, de betrekkelijke zeldzaamheid en de omvang geschikt bevonden werden om als maatstaf te dienen.

Voorlopig werden deze metalen alleen aangewend in de vorm van juwelen of van staven en werd bij de verkoop van goederen de tegenwaarde in goud of juwelen afgewogen. Met het invoeren van een derde neutrale waardemaatstaf begon als het ware een andere beschaving en de ruileconomie werd vervangen door een geldeconomie.

ons feuilleton (13)

VLAANDEREN VERGAAT

door JOZEF SIMONS

Florimond krijgt in Nederland het bezoek van Fons Moze, de zoon van de Antichrist, die groeten en brieven meebrengt. Fons keert niet meer terug naar zijn dorp maar geeft zich samen met Florimond aan als vrijwilliger voor het front. Het grote avontuur kan beginnen...

tweede hoofdstuk op de dool

Te Rotterdam gingen ze sloop, te Southampton werden ze door Belgische gendarmen ontvangen, stug, doch niet al te bars, zolang ze nog in burger stonden; maar eens dat ze met nog een twintigtal nieuw-aangekomenen, het soldatenuiform hadden aangetrokken, moesten ze menige kwinkslag en grijnslach verduren: „Ziezo, hier hebben we vers kanonnenvlees... Gijlie hebt lang genoeg kaas gegeten in Holland, 't wordt tijd dat ge ons wat komt helpen!“. Fons kreeg bijna zijn eerste militaire straf, omdat hij antwoordde op zijn Sancha Panza's: „Tegen wie vecht gijlie hier in Engeland?“.

In Le Havre, waar ze een ganse week vertoefden, trof Florimond, gewoon aan de kalme toon der Nederlandse pers en der Hollandse monden, het opgezweepte militarisme van de Franse bladen, de veilige heldhaftigheid van Belgische penneridders, die 's avonds in 't Hôtel Moderne, onder een partijtje whist, offensiefplannen beraamden, de loopgravenlijnen doorbraken, de Duitse legers terugvloegen, in het vijandelijk land moordden en plunderden, schoffeerden en brandschatten — dan Berlijn innamen en Duitsland in stukken scheurden...

Uit Le Havre vertrokken ze met de nachttrein naar La Mancha. Met de eerste morgenschemering stapten ze uit te Carentan, waar ze drie uren moesten pleisteren. 't Was een klein Normandisch stadje met grauwe huizen en hofstedekes, nog kale boomgaarden, en witte ganzen op de kiezelweg. Alvorens een stuk uit de vuist te eten, liepen Florimond en Fons, hun

ransel onder de hoede der kameraden achterlatend, naar het bouwvallig kerkje, waar ze net op tijd toekwamen om mis te horen en te communiceren uit de van jicht bevende handen van een grijze priester.

Tegen de middag bracht de trein hen ter bestemming: Carteret, een klein badplaatsje tegenover het eiland Jersey, waar een instructiekamp voor Belgische soldaten was ingericht. Ze werden aan 't station afgehaald door een sergeant, die hun de slaapzaal aanwees in het leegstaande Hôtel de la Mer, door hun compagnie betrokken, en hun verder mededeelde al wat hun voor de goede huishouding nodig en nuttig kon zijn te weten.

Het leven te Carteret was niet onaangenaam. Het zachte klimaat deed er de zomer vroeg beginnen; de zee met haar eindeloos, weids barenspel was een rust voor het oog; weemoed en heimwee werden gestild door het lied der golven, die gestadig aanwettelden en braken op de uitlopers der rotsen langs de kust.

Onder de soldaten heerste een warme geest van broederlijkheid en vriendschap. 't Waren voor het grotere deel jongens uit het Westland, uit het onbezette strookje grond van Vlaanderen, jongens die mekaar van vroeger kenden, en hun gevoelen: thuis te zijn als goede kameraden onder elkaar, woei aanstekelijk over gans het kamp. 's Morgens, na het ontbijt, voerden ze de meeuwen, die bij ganse vluchten op hun hoge stelten op het terras kwamen lopen, om de toegeworpen broodkrumels op te pikken.

Te acht uur stapten ze in rijen van vier, klaroenen voorop, naar het oefenplein: een golvende grasvlakte te midden van rots en duin, waar de zilverdistel bloeide. Soms ook hadden ze vermoeiende marchen af te leggen, heuvel op, heuvel af; over rotsige

wegen, door stille dorpjes, of dwars het brakkige braakland door.

's Namiddags deden ze Zweedse gymnastiek op het strand of, gezeten op de rotsen, luisterden ze naar de theorie van de korporaals, over de verschillende graden in het leger, en 't ronkte er van „une barette et deux étoiles“ en van „trois qui tournent et deux qui montent“.

Na vijf uren waren ze vrij tot negen. Met vele Poperingse vrienden gingen ze dan eerst in het cafeetje bij Ventrillon biefstuk met sla eten, en trokken daarna naar Hôtel Terminus, waar Florimond voor zich en Fons een kamertje had gehuurd. Daar konden ze rustig brieven schrijven, kranten lezen, of, moe van oefenen en gymnastiek, met beenkappen en schoenen uit, languit op het bed liggen.

's Zondags mochten ze 's morgens hun godsdienstige plichten vervullen en waren ze verder vrij van twaalf uur af. Dan gingen ze gewoonlijk naar Barneville, een potje drinken, een en ander aankopen wat ze te Carteret niet vonden.

Fons wist daar ook een landelijke herberg met een kegelbaan bij de linde; daar werden pinten getapt door een mooie meisje.

Soms ook klommen ze langs het douanierswegeltje de rotsen op, naar de bouwvallen van een oude kerk en naar de lichttoren. Daarboven lag ook de villa Guedwal, de huisvesting van het „peloton spécial“, waarin werden gedrield en tot onderofficier opgeleid al de Walen alsmede de Vlamingen die voldoende Frans kenden.

Daar lag weer de donkere schaduwzijde van elke Belgische centralistische instelling: met de Walen, de opper-Belgen, worden alleen gelijkgesteld de Vlamingen die voldoende de taal der Walen kenden. Alle Belgen die Frans kenden, zijn gelijk voor de wet. Het griefde Florimond dat dit alles zo maar goedsmoeds kon gebeuren, dat de massa Vlaamse jongens niet die striemende zweepslagen voelde: weer viel het hem op, hoe, zoals in elke Belgische administratieve hiërarchie, ook in de rangen van het leger al de Walen zich kunnen omhoogwerken, maar van de Vlamingen enkel de Franskennenden.

In België kan iemand minister worden zonder een woord Nederlands te kennen; doch niemand wordt er portier van 't ministerie zonder Frans!

En Florimond stelde zijn eerste Vlaamse daad: toen, na enkele weken, ook uit zijn compagnie al de uitverkorenen naar Guedwal werden gezonden, weigerde hij beslist naar het „peloton spécial“ te vertrekken. „Ik wil behandeld worden“, antwoordde hij, „als een Vlaming die geen Frans kent“. Het deed heel wat stof opwarrelen: Florimond lei immers de vinger op de wonde. De Vlaamse jongens sloten zich vaster bij hem aan, omdat zij in hem een vriend, een beschermer voelden. Als iemand maar vóórgaat is het wel mogelijk bij de Vlamingen de snaren van zelfbewustheid en rasfierheid aan het trillen te brengen, in de geest van verzet tegen alle onrecht. Wat kon het Florimond schelen dat enkelen hem een „illuminé“, en ook weer een Don Quichotte noemden!

Dit voorvalletje bracht hem een paar malen op het bureau van de kommandant, een Waal, een rechtschapen man. Hoewel hij 't kamp kommandeerde, was hij in graad eigenlijk maar onderluitenant. In 't burgerlijk leven kleermaker, sinds enkele jaren coupeur in een konfektiehuys te Parijs.

Erin geloot, had hij in 1911 't leger verlaten als sergeant; bij het uitbreken van de oorlog weer opgeroepen, was hij aan de IJzer tot onderluitenant bevorderd, werd er door een borstziekte aangetast, en achteruit gestuurd. Openhartig bekende deze officier aan Florimond: „Een Vlaming, met dezelfde begaafdheden en verdiensten, dezelfde „états de service“, ook slechts één, zijn taal machtig, ware eeuwig simpel soldaat gebleven... Dat de Vlamingen al dit onrecht verdragen, zo te zeggen niet voelen — gij zijt de uitzondering waarvan ik ooit heb gehoord — bewijst, mij dunkt, dat zij een doodgedrukt volk zijn, een volk, dat zijn ziel verloren heeft, rijp en murw om door ons, Walen, in de Franse kultuur te worden opgeslorpt...“.

derde hoofdstuk trage seizoenen

DE ZOMER WAS UITGEBLOEID.

Mistlucht hing boven een grijze, geluidloos-aanspoelende zee. Kon de nevel opklaren en brak de zon door, een nog koester-strelende, doch reeds winterzieke oktoberzon, dan krioelden de boomgaarden van plukkers en pluksters, die manden en manden met bleke en blozende appeltjes vulden en wegdroegen naar de appelwijnpers.

Afgedrield, klaar voor het front, kregen de rekruten nu vaak dag-en nachtmarchen af te leggen, die wel vermoeiden, maar ook afwisseling en verstrooiing brachten. Iedere dag kon het bevel tot vertrek worden verwacht. Een compagnie, die in houten loodsen langs een karspoor gehuisvest had gelegen, was al weg naar het front; een tweede, die het Vieux Château tot kwartier had, werd naar een depot gestuurd. Op dit Oude Kasteel waren er al nieuwe schachten toegekomen.

De 6e compagnie — die van het Hôtel de la Mer — had eens reisvaardig gestaan, doch werd op 't laatste ogenblik afgekommandeerd. Het „peloton spécial“ zou worden uiteengerukt; enkele moesten naar een onderofficieren- of officieren school, de anderen zouden worden verspreid om als korporaals de nieuwe schachten te drillen. Zij werden door de meesten benijd omdat ze de winter nog, warmpjes en veilig, ver van het front mochten doorbrengen. Maar Florimond vroeg niet liever dan naar de vuurlinie te mogen gaan.

Op een morgen — heel de nacht had het pletsend geregend — werd de eerste benedenzaal door de trompetter gewekt, niet door zijn reveille-geblaas, maar door zijn razend gevloek. Het barstte los, plots als een vuurwerk van Brusselse tweetalige verwensingen, en op een ommezien zat heel de kamer overeind in het eerste lichtgescamer. Door de spleet tussen drempeel en deur was de regen binnen gespoeld en heel de zaal stond onder water. Klompen voeren, schoenen soppen, kousen drevan, en nu werd het een zoeken en vissen, elk achter 't zijne, terwijl de goedgeluimden zich in 't onoverkomelijke schikten, lachten en stoeiden — en de galzuchtigen vloekten en sackerden.

(vervolgt)

geschied voor vlamingen

Diplomaat zijn is de laatste jaren een aartsgevaarlijk beroep geworden. In de afgelopen jaren hebben zich meer dan zestig gevallen van politieke ontvoeringen voorgedaan. Daarbij waren talrijke diplomaten betrokken.

Bij dergelijke ontvoeringen spant Latijns-Amerika de kroon. Daar viel ook het eerste slachtoffer onder het diplomatenkorps. Het was de ambassadeur van West-Duitsland in Guatemala, graaf Carl von Spretti, die in maart 1970 werd ontvoerd. Toen de regering van Guatemala weigerde in te gaan op de eisen van de ontvoerders, werd von Spretti vermoord.

Ruim vier maanden later verdwenen leden van de Tupamaro beweging in Montevideo met de konsul van Brazilië en het hoofd van de veiligheidsdienst van de Amerikaanse ambassade. De weigering aan de eisen van de Tupamaros tegemoet te komen kostte de Amerikaan het leven. In mei 1971 werd de Israëliëse consul-generaal in Turkije, zes dagen nadat hij was ontvoerd, vermoord.

De twijfelachtige eer het eerst met het ontvoeren van buitenlandse diplomaten te zijn begonnen, komt de stadsguerillastrijders in Latijns-Amerika toe. Het overgrote deel van hun slachtoffers kwam

echter zonder nadelige gevolgen vrij, meestal doordat men aan de eisen van de ontvoerders toegaf. Ontvoeringen en gijzelingen deden zich herhaaldelijk voor in Uruguay. Groeperingen in Guatemala en Brazilië namen al spoedig deze taktiek over en vervolgens ook Canada en Turkije. Baskische nationalistische, aanhangers van de afscheiding van Quebec, Kroatische nationalistische en Turkse extremisten hebben allen het wapen van de ontvoering gehanteerd.

De meeste recente aktie, vóór die van Karthoem, deed zich in januari op Haïti voor. Gewapende mannen hielden er de Amerikaanse ambassadeur gedurende achtien uur gevangen. Zij lieten hem gaan in ruil voor de vrijlating van twaalf politieke gevangenen en de betaling van zeventig duizend dollar losgeld.

In België behoren de meeste diplomaten tot de Frankofone taalgroep. Zou het gemeen zijn te veronderstellen dat hoe gevaarlijker het beroep van diplomaat wordt, hoe meer kans Vlamingen zullen krijgen om deze functie te bekleden?

Een veilige inspirerende speeltuin in het midden van de stad, een proeve om het voor stadskinderen wat aangenamer te maken.

waar het goed is om te leven

In het hart van Gent, tussen 's Gravensteen, de Leie en een paar oude kloosters, ligt een smalle-stratenbuurt. Als de zon schijnt, hangt een waas van gouden stof die van de straatkeien tot de verweerde dakpannen glijdt en zo als met een lichte vinger-toets iets van de vergane glorie hertekent. Zoveel eeuwen geleden immers woonden hier de gegoede burgers... herinnert de Rode Koningstraat niet aan de grootsheid van toen?

Maar vandaag, als de zon mee wil, staan daar vele deuren open en dan hoor je, eenzame voorbijganger, naast de klank van je eigen stappen ook nog radio- en teeviegeluiden. De popmuziek blijft echter in de donkere binnenkamertjes hangen: waar jij loopt, heerst onverstoort de zeventiende eeuw, in alle stille majesteit van de verweerde gevels en half-ingestorte panden.

Hier leven allerlei langharigen, op zoek naar het tikkeltje iets dat hen misschien tot artistiek-grootse daden zal drijven. Hier wonen ook veel oude mensen, het lijkt wel alsof de vergroeiende huizen slechts verweerde mensen mogen herbergen. Toch heb je in deze buurt jonge lui, die kinderen waren in de schaduw van de eeuwen en die hier nu hun kinderen zien opgroeien in de wirwar van de smalle straatjes.

Hier praten de mensen nog van de ene kant van de straat naar de andere, en de poes ligt, aan een touw gebonden, met knipperende ogen op de deurstoep te zonnen. Hier komt nauwelijks een auto voorbij, soms heb je wel een rij schoolkinderen, die drukprattend de wijk doorkruist om elders in het stadsgewoel onder te duiken.

Je zou wensen dat de woonsten werden opgekalfaterd, dat er geen parkeerplaatsen kwamen tussen deze rust, dat er geen, op

winst beluste stadsplanners ervan dromen deze buurt te vervormen in een boetiekjes-en-leuke-kroegencentrum, tot soelaas van kooplustige en dorstige toeristen. Je zou wensen dat deze wijk gewoon zichzelf kon blijven.

Enkele jongeren hebben niet alleen die droom gekoesterd, maar wilden ook iets in de buurt verwezenlijken. Daarom stichtten ze een « Aktiekomitee voor 't Patershol »; het « komitee » groepeerde een aantal jongelui die niet alleen over « betere tijden » discussiëren, maar met wereldhervorming in eigen kleine wijk beginnen. Ze bemachtigden een stuk braakgrond, zorgden dat de al te geestdriftig uitgestroide afval met vrachtwagenkracht verdween, en nu metsen ze de grote donkerrode bakstenen — uit puinen afkomstig — tot een verharde fietsruimte samen. Ze maken een zandbak, zullen bomen en grasperkjes planten en aanleggen; jonge kunstenaars beschilderden de betonnen platen van de achtergrond en de schaduwkinderen uit de buurt krijgen aldus een prachtige speelplaats. Ook Vlaamsgezinde jongeren van de groep « Arbeid » werken aan het project mee. Het komitee wil méér dan een speelplaats voor kinderen; het denkt aan een wijklokaal, en hulpverlening aan de behoeftigen uit de buurt.

Misschien leren hier — langs de kinderen om — jonge intellectuelen en volkswensen elkaar beter begrijpen; misschien ontstaat hier — na een noodzakelijke sanering en verfraaiing — een prachtige verzameling oude geveltjes, misschien zelfs groeit hier met de herstelde huizen en de elkaar begrijpende bewoners een buurt waar het goed is om te leven.

huguette d.b.

VERBRUIK

De persdienst van de EEG had voor enkele weken redenen om aan het werk te schieten. De EEG-kommissie was er inderdaad na ruim vier jaar werken in geslaagd richtlijnen voor te stellen aan de negen lidstaten in verband met de cosmetische industrie. Aan zo een bundel richtlijnen, en zeker deze in verband met de cosmetische industrie, mag men niet te zwaar tillen. De kommissie zelf is er niet gelukkig mee want in de inleiding zegt men dat de volksgezondheid niet voldoende verzekerd is met het huidige ontwerp. De nationale regeringen moeten het nu maar zelf uitdokteren of ze de voorgestelde richtlijnen gewoon aanvaarden, en een slechte wet maken, of de gegeven richtlijnen willen bijwerken zodat de verbruiker werkelijk beschermd wordt. De persdienst van de EEG trachtte de pil voor de buitenwereld te vergulden met een bladzijden lang document, waarin vooral gesproken wordt van het gebruik van cosmetica in vroegere tijden terwijl de uitgevaardigde richtlijnen met moeite aan bod kwamen... Wie zich af en toe in EEG-kringen « beweegt » weet dat deze instelling nog teveel naar de mond van de industrie en de economische belangen praat, terwijl de gewone man te weinig aan bod komt. Het is dus niet verwonderlijk dat bij het uitvaardigen van de richtlijnen in verband met de cosmetica de industrie van dure zalfjes, olie, vet, poeder en crèmes kan gelukkig zijn terwijl de verbruiker in de kou blijft staan.

Natuurlijk kan men niet beweren dat alles wat uitgevaardigd werd verkeerd is van uit het verbruikersstandpunt. Iedereen zal er bv. wel gelukkig mee zijn dat de fabrikanten verplicht worden hun produkten van etiketten met inlichtingen over het produkt te voorzien en dit in de landstaal van de verbruiker. Wat te zeggen echter van het feit dat hormoonpreparaten verder straffeloos mogen gebruikt worden? Niemand twijfelt aan de schadelijkheid van de hormonen, maar toch verbiedt men ze niet, om de cosmetische industrie ter wille te zijn? De industriëlen zullen wel aanvoeren dat de richtlijnen een lijst bevat met 425 bij name genoemde produkten die niet mogen gebruikt worden maar *nieuwe samenstellingen zullen pas verboden worden wanneer bewezen is dat ze schadelijk zijn*. Dat betekent gewoon dat de konsumenten eerst moeten ziek worden of iets anders ondervinden, vooraleer een produkt wordt verboden. De verbruiker wordt dus het gratis proefkonijn van de industrie. Het zou toch logisch geweest zijn dat in de richtlijnen gestaan had dat nieuwe stoffen pas toegelaten zouden worden nadat wetenschappelijk bewezen was dat ze onschadelijk zijn voor de konsument.

kosmetika: duur en niet zo gezond

We weten wel dat het ministerie van Volksgezondheid al deze leemten uit de richtlijnen van de EEG kan aanvullen, maar zal dat gebeuren? Wij durven daar aan twifelen. Indien onze regering toch een goede wet zou maken dan nog blijft het voor de verbruiker een onmogelijke zaak om het beste produkt te kiezen dat tegen de laagste prijs verkocht wordt. In de cosmetische industrie is inderdaad alles mogelijk.

Sommige produkten worden bv. verkocht voor 10 fr per 100 gram terwijl eenzelfde produkt onder een andere merknaam 150 fr. per 100 gram kan kosten. Het wordt zoeken naar de goedkoopste speld in de hooiberg. Overigens zullen nog andere misbruiken mogelijk blijven. De industrie zal verder produkten op de markt kunnen werpen die helemaal niet de eigenschappen hebben die de barnum reclame te toebedeelt. De Gentse professor Heyndrickx zegde onlangs nog dat hij in bepaalde cosmetika niet die bestanddelen kon vinden die er volgens de fabrikant moesten inzitten. Dezelfde prof. kwam bij een onderzoek van tandpasta tot de vaststelling dat een bepaald merk zo een 72 % water bevatte. Water dat tegen ruim 600 fr. per kg. werd verkocht.

Je kan natuurlijk beweren dat schoonheidsprodukten luxe artikelen zijn en dat men maar moet bereid zijn daarvoor een (erg) hoge prijs te betalen. Zelfs al neemt men dat onredelijk standpunt aan, dan nog mogen deze produkten helemaal niet schadelijk zijn voor de gezondheid en sommige produkten zijn dat wel.

Om te besluiten nog deze korte opsomming van allerlei kwalen die door het gebruik van cosmetika kunnen worden veroorzaakt.

● Allergieën komen het meeste voor. Het is een reactie van de huid tegen bepaalde produkten zoals zonolie, haarverf, handcrème en soms ook nagellak.

● In de universiteitsklinieken werden meermaals al huidontstekingen vastgesteld als gevolg van het gebruik van bepaalde cosmetika.

● Sommige mannen stellen met ontzetting een zekere borstontwikkeling vast wanneer ze hormonale haargroei middelen gebruiken, terwijl vrouwen menstruele stoornissen kunnen ondervinden wanneer ze herhaaldelijk hormonen-crèmes gebruiken.

● Tenslotte kan in mindere mate het gebruik van cosmetika de oorzaak zijn van eczema, het ontvetten van de huid, het verdwijnen van het haar- en huidpigment en de huidflora, allerlei vergiftigingsverschijnselen tot zelfs huidkanker toe.

Tot daar deze enkele bedenkingen bij de jongste EEG-richtlijnen.

k.a.

je kan natuurlijk om 't even waar wonen

MAAR JE KAN OOK BETER WONEN

EEN KLEINE GREEP UIT EEN GROTE KEUZE

- de serene rust van de **WOUTERBOSSEN** in **OPOETEREN** (Limburg) kunnen wij U aanbieden
(Percelen van 45 m, 2.500 mv, vanaf 200.000 F)
- te **HALLE - ST. ANTONIUS** in een heerlijke omgeving
(Percelen van 16 op 40 m, vanaf 300.000 F)
- in de mooiste verkaveling rond **LEUVEN**, in een wip ben je op de autosnelweg Brussel-Luik, in de pracht en rust van de bossen van **HOOG LINDEN**
(Percelen van 21 tot 50 m breedte, vanaf 450.000 F)
- in het prachtig gelegen **PRINSENHOF** te **DRONGEN**
(percelen van 20 op 40 m, vanaf 450.000 F)
- en zo kunnen we nog **UREN** doorgaan...

GAAN WE SAMEN EENS TER PLAATSE KIJKEN ?

Het Algemeen Bouwbedrijf **KUNNEN**
Mensen waarop je kan **BOUWEN**

MEIR 18
ANTWERPEN
03/31.78.20

BRUSSESESTRAAT 33
LEUVEN
016/33.735

WINTERSLAGSTRAAT 22
GENK
011/54.442

ONDERBERGEN 43
GENT
09/25.19.23

600 ARBEIDERS
1001 MOGELIJKHEDEN

BON

Naam Voornaam
Straat Nr
Postnummer Gemeente
tel.

- beschik over een bouwgrond :
en wens de voordelen te kennen die U kan bieden
- beschik niet over bouwgrond en verzoek U een voorstel te doen voor 't bouwen van rijwoning, villa, halfopen-bebouwing in volgende gemeenten :

-
-
-
- houd me ter beschikking van uw afgevaardigde
- zal een bezoek brengen aan uw informatiecentrum van

op te u

Handtekening,
.....

1001 ZONNIGE REGENMANTELS AAN

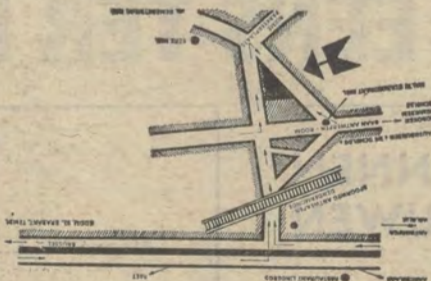

... CADEAU PRIJZEN

ALLE GROTE MERKEN ZOALS: BARTSONS — SWALL —
CICLONE DE PARIS — ANDRE BERCHER — MACOLUX, ENZ.

ZEKER 3000 REGENMANTELS IN VOORRAAD

Kwaliteitskleding aan Fabrieksprijzen
Uw reis komt er dubbel uit!
PARKING

1. LUXE MANTEL IN TERGAL, PRACHTAFWERKING IN VEERTIEN
MODEKLEUREN, MATEN VAN 38 TOT 54. AANBEVOLEN
PRIJS: 1695 F, ONZE ESKAM-CADEAUPRIJS:

1.195 F

2. DROOM MANTEL IN TERGAL, LUXE UITVOERING IN VEER-
TIEN MODEKLEUREN EN WEER MATEN VAN 38 TOT 54.
AANBEVOLEN PRIJS: 1795 F, ONZE ESKAM-CADEAUPRIJS:

1.400 F

3. PRACHTIGE HERENREGENJAS IN TERGAL, KAN OOK ZON-
DER CEINTUUR GEDRAGEN WORDEN, BESTAAT IN ZES
MOOIE KLEUREN, EN ALLE MATEN. AANBEVOLEN PRIJS:
1995 F. ONZE ESKAM-CADEAUPRIJS:

1.500 F

4. MODERNE RIDING COAT VOOR DE JEUGD. KEUS IN RUIM
ZESTIG MODELLEN EN EEN MASSA KLEUREN.
DE GROTE SLAGER VOOR DEZE LENTE.

AANBEVOLEN PRIJS: 1995 F. ONZE ESKAM-CADEAUPRIJS:

1.500 F

SUCCES KLEDING MEYERS

DE GROTE MODESPECIALIST

A. DE LANGLESTRAAT 4-10

NIEL

OPEN ALLE WERKDAGEN VAN 9 TOT 20 UUR.
VRIJDAG VAN 9 TOT 18 UUR.

BON AF TE GEVEN AAN DE KASSA
ZEKER VOOR U UW AANKOOP DOET I

NAAM:

STRAAT:

PLAATS:

Wens mijn kwaliteitskleding aan fabrieksprijzen te kopen!